

Ondernemersenquête Noordoost-Brabant – maart 2021

Inleiding

In maart 2021 is er op gezamenlijk initiatief van ondernemersverenigingen in Noordoost-Brabant een enquête gehouden om te inventariseren hoe het met de ondernemers gaat. Goed inzicht in de huidige en toekomstige situatie is cruciaal, zeker nu er extra middelen van de Rijksoverheid naar de arbeidsmarktregio komen. We willen voorkomen dat allerlei losse initiatieven ontstaan en pleiten voor een krachtig gezamenlijk optreden. Vandaar dat ondernemers met klem gevraagd is mee te doen aan deze enquête.

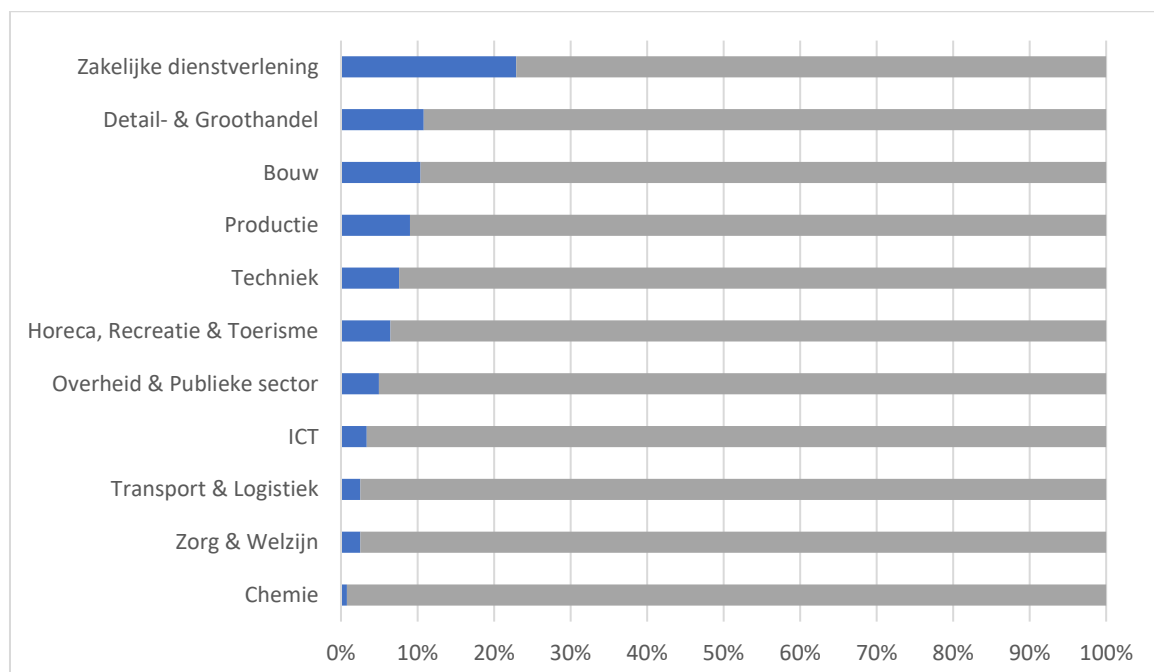
Gegevens van deelnemers zijn anoniem, tenzij ze ervoor kozen om contactgegevens in te vullen.

Analyse

Kenmerken respondenten

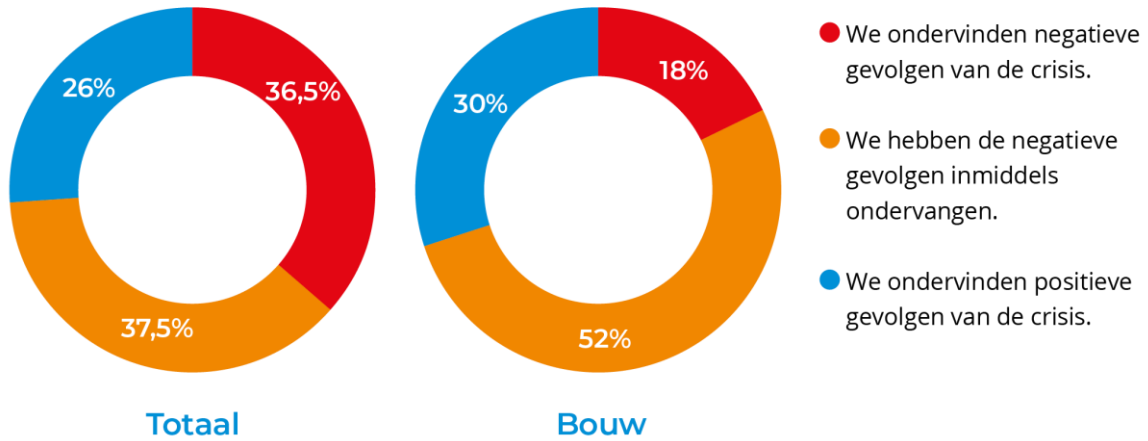
Aan deze enquête hebben 232 bedrijven deelgenomen. Deelnemende bedrijven hebben gemiddeld 157 werknemers fulltime in en 83 werknemers parttime in dienst. Daarnaast bieden ze gemiddeld werkgelegenheid aan 98 uitzendkrachten, waarvan 53 fulltime en 45 parttime. In totaal omvat deze enquête 52.295 arbeidsplaatsen, waarvan 42.196 werknemers in loondienst en 10.099 uitzendkrachten.

Alle sectoren zijn in deze enquête vertegenwoordigd. Er is een oververtegenwoordiging van zakelijke dienstverleners. Hiermee is in de verdere analyse rekening gehouden. De verdeling over de sectoren is als volgt:

Coronaleed binnen bedrijven

Hoe gaat het met je bedrijf?

We zien een duidelijke tweedeling tussen bedrijven die de coronacrisis al dan niet succesvol hebben ondervangen. Terwijl 37,5% van de respondenten de negatieve gevolgen van de coronacrisis inmiddels heeft ondervangen, ervaart 36,5% nog steeds negatieve gevolgen. Op de resterende 26% heeft de coronacrisis juist een positief effect. Dat de effecten sterk verschillen tussen sectoren zien we als we als voorbeeld dezelfde verdeling laten zien, maar dan voor alleen de Bouw.

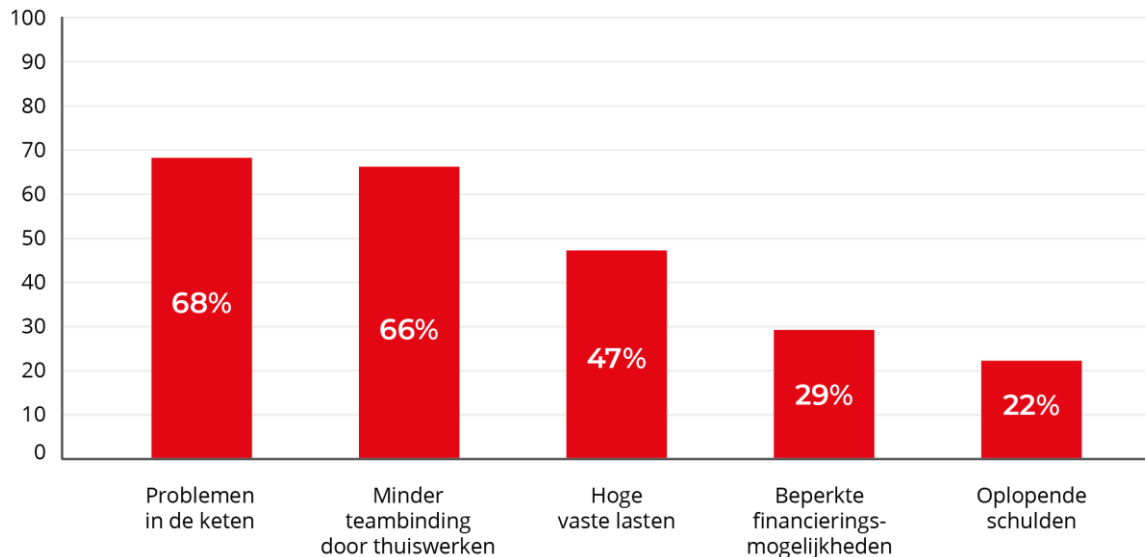
Onder het totaal aan bevroegde bedrijven zien we dat bij 18% de continuïteit van het bedrijf in gevaar is. Onder de respondenten die de crisis vooralsnog niet weten te ondervangen, loopt dit percentage echter op tot 43%. In absolute zin zien 39 van de bevroegde bedrijven hun bestaan in gevaar komen. Deze 39 bedrijven bieden samen werkgelegenheid aan 4.377 mensen.

Horeca, Toerisme & Recreatie is veruit het hardst getroffen. In deze sector vreest 73% van de bedrijven voor hun continuïteit. We zien echter in elke sector bedrijven die deze vrees voor het voortbestaan delen.

Knelpunten

Onderstaande grafiek geeft een overzicht van de knelpunten die momenteel spelen onder de bevroegde bedrijven:

Wat zijn momenteel de grootste knelpunten?

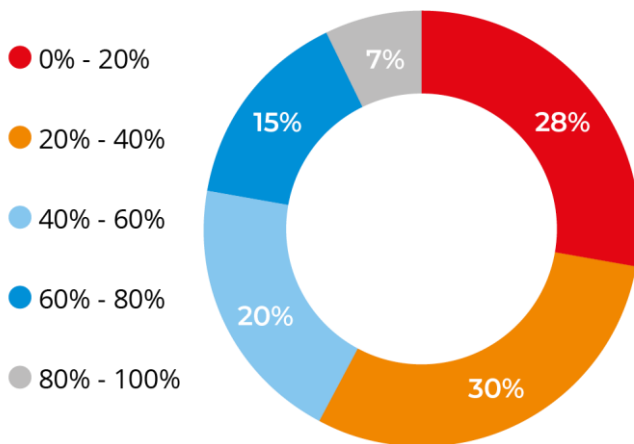
We zien dat ketenproblemen bij veel ondernemers voor problemen zorgen. Dit is een complex probleem dat deels buiten onze invloedssfeer ligt, maar verdient onverminderd onze aandacht. Het negatieve effect van thuiswerken op teambinding is daarnaast opvallend sterk en verdient dus aandacht.

We constateren dat bijna de helft van de respondenten (47%) moeite heeft met hoge vaste lasten. Daarnaast zien we dat 22% kampt met oplopende schulden. Ondanks het feit dat we deze cijfers moeten duiden in de context van een crisis, geven ze wel aanleiding tot zorgen. Gespecificeerd op de subgroep respondenten die de negatieve effecten van de crisis vooralsnog niet weet te ondervangen, zien we dat hoge vaste lasten het grootste probleem zijn. Hier heeft 73% van deze groep onder te lijden, 32% zelfs in hoge mate.

Tot slot zien we dat 29% van de respondenten last heeft van beperkte financieringsmogelijkheden. We hebben echter geen zicht op de besluitvorming die hier bij banken en financiers aan ten grondslag ligt. Daarnaast is in deze enquête niet bevroegd in hoeverre bedrijven hierbij gebruik maken van garantieregelingen als de GO en BMKB. Wat betreft milieu en ruimtelijke ordening zien we dat een noemenswaardig aantal bedrijven aangeeft problemen op dit terrein te ervaren, maar slechts bij een beperkt aantal bedrijven vormt dat in hoge mate een belemmering.

Vergoeding door steunmaatregelen

In hoeverre compenseren alle steunmaatregelen samen jullie verlies?

Een meerderheid van de respondenten (59%) maakt geen aanspraak op steunmaatregelen. Onder de respondenten die wel aanspraak maken op de steunmaatregelen, valt op dat de percentages van de schade die zij vergoed krijgen niet overeenkomen met de percentages die de beeldvorming domineren. We zien dat 28% slechts 0 tot 20% vergoed krijgt en 30% slechts 20 tot 40% vergoed krijgt. We constateren daarmee dat een ruime meerderheid van de bedrijven die aanspraak maken op noodsteun minder dan 40% van de geleden schade vergoed krijgt. Slechts 7% van de bevroegde bedrijven krijgt 80% of meer van de geleden schade vergoed.

Daarnaast valt het op dat, ook onder de bedrijven die een negatief effect ervaren van de coronacrisis en dit niet weten te ondervangen, 32% geen aanspraak maakt op noodsteun. Zelfs onder de respondenten die de continuïteit van hun bedrijf in gevaar zien komen, maakt 21% geen aanspraak op noodsteun. Dit impliceert dat er – ondanks onmiskenbare verbeteringen – nog steeds een noemenswaardige groep ondernemers buiten de boot valt.

Personeelsbehoefte

Onze respondenten hebben aangegeven hoeveel arbeidsplaatsen ze nu hebben en hoeveel arbeidsplaatsen ze over zes maanden denken te hebben. Ze verwachten in totaal over zes maanden minder arbeidsplaatsen te hebben, respectievelijk een afname van 1.041 arbeidsplaatsen in loondienst en 310 arbeidsplaatsen voor uitzendkrachten. De terugloop in uitzendkrachten wordt echter deels gecompenseerd, omdat deze vooral bij parttime contracten zit en we bij fulltime contracten juist een lichte groei zien. Het is belangrijk om op te merken dat de cijfers geen betrekking hebben op de regio als geheel, maar specifiek op de 198 deelnemers die deze vraag hebben beantwoord.

Echter - ondanks de crisis - blijkt de arbeidsmarkt in Noordoost-Brabant alsnog krap. 29% van de bevroagde bedrijven geeft aan dat zij kampen met een personeelstekort. Deze groep is ruim tweemaal zo groot als de groep bedrijven die personeel over heeft (14%). Van de bevroagde bedrijven denkt 26% over zes maanden nog steeds met een personeelstekort te kampen. Het percentage dat dan personeel over denkt te hebben is lager, namelijk 3%.

Het feit dat het percentage personeelstekort hoger is dan het percentage 'personeel te veel', betekent dus niet automatisch dat er meer arbeidsplaatsen komen.

Invullen personeelsbehoefte

Van de bevroagde bedrijven verwacht 73% nieuwe medewerkers aan te nemen. Hierbij verwacht 37% geschikte kandidaten te vinden, terwijl 28% extra maatregelen verwacht te moeten nemen om openstaande functies vervuld te krijgen. Denk hierbij aan extra begeleiding, aanpassingen in het proces of het aanschaffen van hulpmiddelen. Slechts een kleine minderheid verwacht in het algeheel geen succesvolle werving. Hierdoor gaat 3% inzetten op automatisering, gaat 3% werk uitbesteden en zegt 3% bepaalde opdrachten niet aan te nemen.

Duurzame inzetbaarheid

De duurzame inzetbaarheid van personeel blijkt onder de bevroagde bedrijven sterk te spelen. Een ruime meerderheid (68%) geeft aan dat ze hier meer aandacht aan besteden dan voorheen.

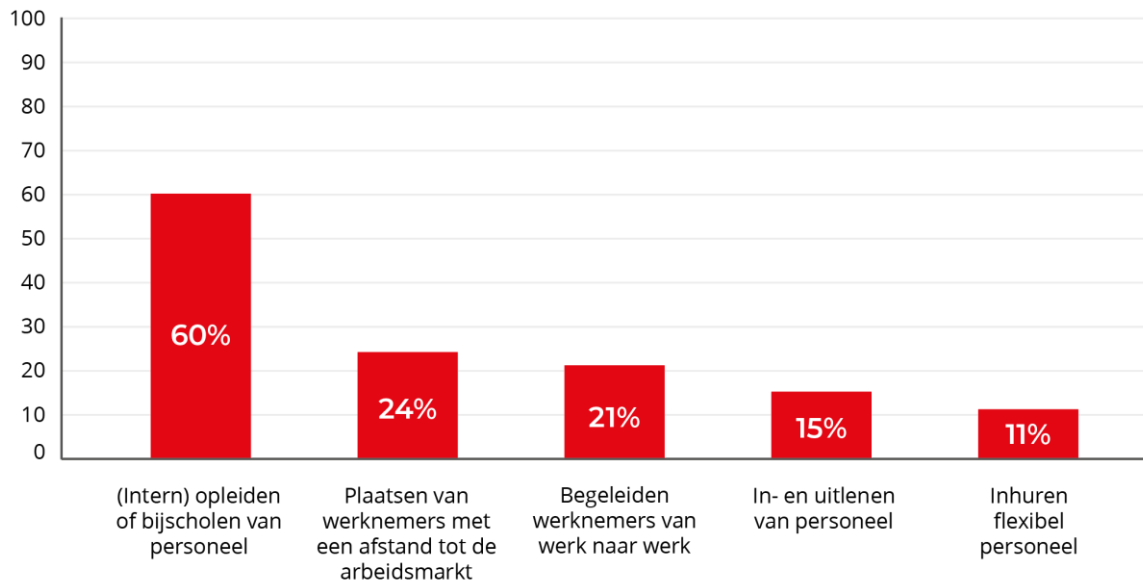
In relatie tot de om- en bijscholing van personeel geeft 28% aan dat ze niet weten in hoeverre dit voor hun bedrijf interessant is. Van de groep die dit wel weet geeft 46% aan dat hier voor hen kansen liggen. Daarmee constateren we dat een meerderheid van de respondenten zich bewust is van de mogelijkheden omtrent om- en bijscholing, maar dat de resterende minderheid groot genoeg is om aanvullende voorlichting te verantwoorden. 37% van de respondenten geeft expliciet aan behoefte te hebben aan meer informatie over dit onderwerp.

Een noemenswaardig deel (44%) van onze bedrijven biedt werkgelegenheid aan werknemers met een afstand tot de arbeidsmarkt. Bij 22% van deze bedrijven heeft de huidige situatie een weerslag op de positie van medewerkers met een afstand tot de arbeidsmarkt. 15% heeft behoefte aan advies over hulpmiddelen voor deze doelgroep of aanpassingen aan de werkplek die ze voor deze werknemers kunnen doen. De behoefte aan advies over financiële regelingen voor deze doelgroep is met 39% fors groter.

Bij 30% van de bevroagde bedrijven zijn arbeidsmigranten werkzaam. We zien dat de coronacrisis ook op deze groep werknemers haar weerslag heeft; bij 18% van de bedrijven maken de maatregelen de positie van arbeidsmigranten kwetsbaarder.

Ondersteuningsbehoefte

Waarmee willen ondernemers worden geholpen?

Van de bevroegde bedrijven geeft 44% aan dat er een concrete behoefte aan ondersteuning is op een specifiek thema. Een meerderheid (60%) van deze groep heeft ondersteuning nodig bij het (intern) opleiden van personeel. Hiermee staat deze ondersteuningsbehoefte met afstand op de eerste plaats.

Uit de andere onderwerpen die zijn bevroegd, kwamen de volgende thema's naar voren waarbij werkgevers ondersteuning nodig hebben:

- de mogelijkheden om personeelstekorten in te vullen met werknemers met een afstand tot de arbeidsmarkt, 24%;
- het begeleiden van werknemers van werk naar werk, 21%;
- de mogelijkheden voor uitstromen personeel, 18%;
- het onderling in- en uitlenen van personeel, 15%;
- de samenwerking met uitzendbureaus, 11%.

Tot slot

Deze enquête is tot stand gekomen vanuit een unieke samenwerking tussen VNO-NCW Brabant Zeeland, het Werkgeversservicepunt Noordoost-Brabant, AANtWERK, Talentvol, Industriële Kring Land van Cuijk en Noord-Limburg, OIK (Osse Industriële Kring), POM (Platform Ondernemend Meierijstad) en Ondernemersvereniging UOV De Kring (Uden).

Met deze resultaten op zak kunnen alle betrokken partners uit de regio nu zorgen voor een krachtig gezamenlijk optreden. Het Regionaal Mobiliteitsteam¹ gaat hier een rol in spelen en is blij met dit initiatief vanuit de werkgevers.

¹ In het Regionaal Mobiliteitsteam (dat op dit moment in oprichting is) werken werkgeversorganisaties, vakbonden, gemeenten, UWV, onderwijsinstellingen en SBB nauw samen met als doel het bieden van aanvullende dienstverlening aan personen die dreigen hun baan kwijt te raken of zijn kwijtgeraakt vanwege de coronapandemie en het samenbrengen van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt.

Voor meer informatie over deze enquête kunt u contact opnemen met:

VNO-NCW Brabant Zeeland | Fleur de Best | Regiomanager Noordoost-Brabant |
best@vnoncwbrabantzeeland.nl | 06-51787991

Werkgeversservicepunt Noordoost-Brabant | Inge Willems | Coördinator WerkgeversServicePunt
Noordoost-Brabant | inge.willems@wspnoordoostbrabant.nl | 06-51133795

AANtWERK/Talentvol | Frits Swinkels | Programmamanager | frits@talentvol.nl | 06-22548687